

Dönem: 22

Yasama Yılı: 5

TBMM

(S. Sayısı: 1347)

Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/1274)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1338/5538

01/12/2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

**Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 20/11/2006 tarihinde kararlaştırılan “Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun Tasarısı” ile gerekçesi il-
şikte gönderilmiştir.**

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

29/6/2001 tarihli 4705 sayılı Kanunun 1 inci maddesi ile yurt dışına çıkış yapan (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti hariç) Türk vatandaşlarından çıkış başına 50 ABD Doları harç alınması hükme bağlanmış ve Bakanlar Kuruluna bu harçtan muaf tutulacaklar ile harcın ödenmesine ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi verilmiştir. Söz konusu madde, 4736 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle değiştirilerek ödenecek harç tutarı 70 YTL olarak belirlenmiştir.

Halihazırda, yurt dışına çıkış harcı pasaport üzerine “Yurt Dışına Çıkış Harç Pulu” yapılandırılmak suretiyle veya makbuz mukabili tahsil edilmektedir. Yurt dışına çıkış kapılarında bulunan gümrük saymanlıklarınca “Yurt Dışına Çıkış Harç Pulu” satışları yapılmakta, saymanlık bulunmayan kapılarda ise harç Emniyet Genel Müdürlüğüne görevlendirilmiş sayman mutemetlerince makbuz mukabili tahsil edilmektedir. Ayrıca vergi daireleri, mal müdürlükleri ya da vergi tahsil yetkisi verilmiş bankalar tarafından da yurt dışına çıkış harcı, makbuz mukabili tahsil edilebilmektedir.

Kanunun verdiği yetkiye istinaden, Bakanlar Kurulunca harçtan muaf tutulacak kişiler belirlenmektedir. Yurt dışına çıkış harcından muaf olanların belirlendiği ilk düzenlemede toplam 15 muafiyet öngörülmüş olmasına rağmen bu rakam giderek artmış ve sayı şu an itibarıyla 23’e ulaşmıştır. Muafiyet kapsamında yer alan kişilerin yine Bakanlar Kurulu kararında belirlenmiş belgeleri ilgili kurum ve kuruluşlardan almaları ve bu belgeleri yurt dışına çıkışta emniyet görevlisine ibraz etmeleri gerekmektedir. Son 3 yıl verilerinin incelenmesi sonucunda, pasaport ile yurt dışına çıkış yapanlardan yaklaşık olarak 2003 yılında % 15’inin, 2004 yılında % 13’ünün ve 2005 yılında da % 14’ünün harç ödediği anlaşılmaktadır.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, harç tutarının nispeten yüksek olarak belirlenmiş olması, yurt dışına çıkış harcı ödeme prosedüründe yaşanan sorunlar ile geniş muafiyet uygulamasının yarattığı bürokrasi dolayısıyla yurt dışına çıkış harcı uygulamasının gözden geçirilerek söz konusu sorunları giderici yeni bir düzenleme yapılması ihtiyacı hasıl olmuştur.

Bu çerçevede; yurt dışına çıkış harcının bilet bedeli ile birlikte tahsili suretiyle uygulamada basitliği ve etkinliği sağlamak, sınır kapılarında işlemlerin daha süratli gerçekleştirilmesini temin etmek amacıyla harç tutarı düşürülmek ve sadece çıkış tarihi itibarıyla son bir yılda altı aydan fazla yurt dışında ikamet edenler ve 7 yaşını doldurmamış olanlar ile yurt dışına ticari amaçla sefer yapan yük ve toplu yolcu taşıma araçlarının mürettebatını harç ödeme kapsamı dışında tutmak suretiyle yurt dışına çıkışlarda harç alınmasına ilişkin yeni bir düzenleme yapılması amaçlanmaktadır.

Yapılan düzenleme ile; yurt dışına çıkış yapacak kişiler açısından yakınmalara yol açan yurt dışına çıkış harcı ödeme prosedürü olabildiğince basitleştirilmekte ve bu kişilere hiçbir ekstra yük yüklenmemektedir. Bunun dışında harç ödeyeceklerle ilişkin muafiyetin daraltılması ve harç tutarının malul bir seviyeye indirilmesi suretiyle vergide adalet ve genellik prensibine de uyum sağlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile yurt dışına çıkış harcının mükellefi ve bu harçtan muaf olanlar ile harcın beyan ve ödenmesine ilişkin usul ve esaslar düzenlenmektedir.

Buna göre, Türkiye Cumhuriyeti pasaportu ile yurt dışına çıkış yapanlar, söz konusu harcın mükellefi olup harç tutarı her bir çıkış için 15 YTL olarak belirlenmektedir.

Yurt dışına başka ülke pasaportu ile çıkış yapanların ya da çifte pasaport sahibi olanlardan yabancı ülke pasaportu ile yurt dışına çıkış yapanların harç ödeme mükellefiyetleri bulunmamaktadır.

4705 sayılı Kanununun 1 inci maddesine göre yurt dışına çıkış harcından muaf tutulacakların Bakanlar Kurulunca belirlenmesi ilkesi yerine, bu harçtan muaf tutulacaklar maddede açıkça belirlenmiş ve 7 yaşını doldurmamış olanlar ve iş, ticaret, eğitim gibi amaçlarla son bir yılda altı aydan fazla yurt dışında ikamet edenler ile yurt dışına ticari amaçla sefer yapan; kara, deniz, hava ve demiryolu toplu taşıma araçları ve kamyon, tır, çekici gibi yük taşıma araçlarının mürettebatı yurt dışına çıkış harcının kapsamı dışına çıkartılmıştır.

Maddede esas olarak iki tür harç ödeme yöntemi belirlenmiştir. Bunlar, toplu taşıma araçları ile yurt dışına çıkış yapanlarda bu seyahate ilişkin biletin düzenlendiği anda söz konusu harcın ödenmesi ve bilet düzenlenmeyen durumlarda harcın Gelir İdaresi Başkanlığının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde makbuz mukabili tahsil edilmesidir.

Yine madde ile, Türkiye Cumhuriyeti pasaportuna sahip kişiler adına yurt dışına seyahat bileti düzenleyen gerçek ya da tüzel kişilerin, biletin düzenlendiği anda söz konusu harcı bilet üzerinde ayrıca göstermek suretiyle tahsil etmeleri ve bağlı oldukları vergi dairelerine Kanunda belirtilen sürelerde yatırmaları öngörülmekte; bilet bedeliyle birlikte tahsil edilen harç tutarı, katma değer vergisine ilişkin matrahın tespitinde dikkate alınmayarak mükerrer vergilemenin önlenmesi sağlanmaktadır.

Yabancı ülkelere yapılan seyahatlere ilişkin biletlerin yurt dışında düzenlenmesi durumunda, Türkiye Cumhuriyeti pasaportu ile yurt dışına çıkış yapacaklara ilişkin biletle birlikte harcın tahsil ve ödenmesine ilişkin sorumluluğun taşımayı yapan firmalara ait olduğu hükme bağlanmaktadır. Bununla birlikte, harca tabi işlemlere taraf olanların harcın ödenmesinden sorumlu tutulması, harca ilişkin beyan dönemlerinin, tahsilat tutarına bağlı olarak aylık ya da üçer aylık dönemler itibarıyla tespit edilmesi ile Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasların belirlenmesi konularında Gelir İdaresi Başkanlığına yetki verilmektedir.

Biletin çıkış yapılmadan önce iptal edilmesi durumunda ise, tahsil edilen harcın Gelir İdaresi Başkanlığının belirleyeceği usul ve esaslar dahilinde ilgiliye iade edilmesi öngörülmektedir.

Madde 2- Yurt dışına çıkışlardan harç alınmasına ilişkin hükümler bu Kanunla yeniden belirlendiğinden, 29/6/2001 tarihli ve 4705 sayılı Yurt Dışına Çıkışlardan Harç Alınması ve 4481 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 3- Yürürlük maddesidir.

Madde 4- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

12/2/2007

Esas No.: 1/1274

Karar No.: 121

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 1/12/2006 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 7/12/2006 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen 1/1274 esas numaralı “Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun Tasarısı”, Komisyonumuzun 8/2/2007 tarihinde yaptığı 36 ncı Birleşiminde Hükümeti temsilen Maliye Bakanı Kemal UNAKITAN ve Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Gelir İdaresi Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, 29/6/2001 tarihli ve 4705 sayılı Yurt Dışına Çıkışlardan Harç Alınması ve 4481 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca, yurt dışına çıkan Türk vatandaşlarından, yurt dışına yapılan her bir çıkış için 50 ABD doları olarak tahsil edilen harç miktarı, daha sonra yapılan değişiklikle 70 YTL olarak belirlenmiştir.

Mevcut durumda yurt dışına çıkış harcı; yurt dışına çıkış kapılarında bulunan gümrük saymanlıkları; saymanlık bulunmayan kapılarda Emniyet Genel Müdürlüğünce görevlendirilen sayman mutemetleri, vergi daireleri, mal müdürlükleri ve tahsil yetkisi verilmiş bankalar tarafından makbuz karşılığı tahsil edilebilmektedir. Diğer yandan, 4705 sayılı Kanunun verdiği yetkiye istinaden, Bakanlar Kurulunca harçtan muaf tutulacak kişiler belirlenebilmektedir. Yapılan ilk düzenlemede 15 olan muafiyet sayısı, günümüz itibarıyla 23’e çıkmıştır. Muafiyet sayısının artış göstermesinin yanı sıra; muafiyet kapsamında yer alan kişilerin, öngörülen belgeleri ilgili kurum ve kuruluşlardan almak ve emniyet görevlisine ibraz etmek zorunda olmaları ve yurt dışına çıkış harcı tahsil yetkisinin bu kadar geniş düzenlenmiş olması, harç ödeme prosedüründe bir takım sorunlara neden olmaktadır.

Yukarıda sayılan gerekçeler doğrultusunda; nispeten yüksek olan yurt dışı harç tutarının düşürülmesi, harç ödeme prosedürünün kolaylaştırılması ve kapsamı geniş tutulan muafiyet düzenlemesinin tekrar gözden geçirilmesi ihtiyacı hasıl olmuştur.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

- 29/6/2001 tarihli ve 4705 sayılı Kanunda 70 YTL olarak belirlenen yurt dışı çıkış harcının 15 YTL olarak değiştirilmesinin,

- Yurt dışına çıkış harcıyla ilgili olarak; harcın tahsil usulü ve muaf tutulacak mükelleflerle ilgili düzenlemelerin yapılmasının,

öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda, Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Önceki uygulamalara bakıldığında, yurt dışı çıkış harcı konusunda birçok muafiyetin tanındığı, ilk halinde 17 olan muafiyet sayısının daha sonra 23’e çıkarıldığı, Tasarıda harçtan muaf olacakların sınırlı şekilde sayılmasının olumlu karşılandığı,

- Ticaret erbabının, mevcut durumda, yurt dışı çıkış harcı muafiyetinden yararlanabilmek için bir dizi bürokratik işlemi yapmak zorunda olduğu; Tasarı ile öngörülen düzenleme çerçevesinde; ticaret erbabının muafiyet kapsamı dışında bırakıldığı, buna karşın harç ödemede bürokratik işlemlerin kaldırıldığı ve prosedürün oldukça basitleştirildiği,

- Harç ödenmesinin sadece pasaportla yurt dışına çıkışlarda söz konusu olacağı, sınır kapısı bulunan illerde idari mektupla yurt dışına çıkış yapan vatandaşlardan harç alınmasının söz konusu olmayacağı,

- Harç olarak tahsil edilen miktarların toplu konut fonuna aktarıldığı, Tasarı ile basitleştirilen harç tahsilatı sonucunda fona daha kolay ve hızlı para akışının sağlanabileceği,

- Mevcut uygulamaya bakıldığında, yurt dışına çıkan vatandaşların ancak %14'ünden harç tahsilatının yapıldığı, yeni düzenleme sonucunda harç tahsilatında bir azalma görülmeyeceği gibi vatandaşlara herhangi bir ek yükün de getirilmeyeceği,

- AB'ye üyeliği söz konusu olan bir ülkenin yurt dışına çıkan vatandaşlarından harç almasının doğru bir uygulama olmadığı,

- Mevcut durumda, tedavi için yurt dışına çıkan vatandaşların harçtan muaf tutulduğu; ancak bu vatandaşlar için Tasarıda herhangi bir muafiyetin öngörülmediği; her ne kadar eşitlik ilkesi gözetilmiş olursa da, Tasarıyla sosyal devlet anlayışının da dikkate alınması gerektiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerileri müteakip, Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

- Yurt dışı çıkış harcının 4705 sayılı Kanuna göre yurt dışına çıkan vatandaşlardan 70 YTL olarak tahsil edildiği, harcin tahsili mukabili makbuz verildiği veya pasaportlara pul yapıştırıldığı, bu durumun harç tahsilinde karşılaşılan bürokrasiyi artırdığı,

- 4705 sayılı Kanunla yurt dışı çıkış harcından muaf tutulacaklarla ilgili olarak Bakanlar Kuruluna yetki tanındığı, Bakanlar Kuruluna tanınan bu geniş yetki doğrultusunda muafiyetlerle ilgili birçok Bakanlar Kurulu kararının çıkarıldığı, bu durumun uygulamada karışıklığa yol açtığı,

- Yıllar itibarıyla yurt dışı çıkış harcından elde edilen gelirlere bakıldığında; 2003'te 65.1, 2004'te 66.8, 2005'te 79.4 ve 2006 yılında ise 94,7 milyon YTL gelir elde edildiği, yıllar arasında görülen farklılıkların tamamen yurt dışına çıkan vatandaşların sayısında yaşanan değişime bağlı olduğu, Tasarıyla öngörülen düzenleme sonucunda da harç gelirlerinde bir azalmanın söz konusu olmayacağı,

- Yurt dışı çıkış harcından elde edilen gelirin tümünün toplu konut fonuna aktarıldığı ve bu gelirlerin özellikle dar gelirli vatandaşlara yapılan konutların finansmanında kullanıldığı,

ifade edilmiştir.

Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının;

- İnci maddesi; Tasarıya yeni maddeler eklenmesi sonucunda Tasarının kapsamının genişlemesi nedeniyle madde metninde yer alan "kanunun" ibaresinin, "maddenin" olarak değiştirilmesi suretiyle,

- 14/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatanşalarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun uyarınca aylık bağlanacak özürlüler kapsamının, 1/7/2005 tarihli ve 5378 sayılı Özürlüler ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunla yapılan düzenlemeler çerçevesinde artmış olması ve başvurularda istenilen sağlık raporlarının incelenmesi için tek bir sağlık kurulunun artan iş yükünü kaldıramaması nedeniyle, 26/12/2006 tarihli ve 5565 sayılı 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 30 uncu maddesi ile birden çok sağlık kurulu oluşturulmasının temin edildiği; ancak bu düzenlemenin kurum dışından görevlendirilecek doktorların temininde karşılaşılan sorunlara çözüm getirilmesini teminen bir düzenlemenin yeni 2 nci madde olarak metne eklenmesi suretiyle,

- Sosyal Güvenlik Kurumunun yaptığı geri ödemeler çerçevesinde, sağlık kurullarında ve Kurumun satın aldığı sağlık hizmetlerine ilişkin belgelerin incelenmesinde Kurum dışından görevlendirilen personele bu görevi için ayrıca ödeme yapılabilmesini ve Bağ-Kur, SSK ve Emekli Sandığı'nın Sosyal Güvenlik Kurumu altında birleşmesi nedeniyle, Kurum Yönetim Kurulunun etkin ve verimli bir şekilde çalışması için devredilen kurumların yönetim kurullarına Kanunla verilen yetki devrine ilişkin 2007 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yapılan düzenlemenin teşkilat kanununa taşınmasını öngören bir düzenlemenin yeni 3 üncü madde olarak metne eklenmesi suretiyle,

- Geri ödeme kurumları tarafından yapılan fatura, reçete ve diğer tedavi dokümanı incelemelerinde alışlagelmiş tarzda yapılan inceleme ve kontrollerin bu kurumların iş yükünü artırması nedeniyle, incelemelerde örnekleme yönteminin Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık ocağı, dispanser, poliklinik ve hastaneler ile Devlet eliyle kurulan üniversite hastanelerinin yanı sıra gerçek ve tüzel diğer kişi ve kuruluşlara ait sağlık işletmelerini ve eczaneleri de kapsayacak şekilde genişletilmesini, fatura inceleme ve kontrolünde Kurum dışından tabip görevlendirilebilmesine imkan sağlanması ve birinci basamak sağlık kurum ve kuruluşlarında yapılan tedavilerde provizyon alınması ve işlemlerin belgelendirilmesi için yapılan kırtasiye faaliyetlerinin hizmet süresini uzatması nedeniyle, bu sakınca'nın giderilmesini teminen birinci basamakta Sağlık Bakanlığından yapılacak hizmet temininin bütçelendirilmesini öngören bu düzenlemelerin yeni 4 üncü madde olarak metne eklenmesi suretiyle,

- Yürürlükten kaldırılan hükümleri düzenleyen 2 nci maddesi; 2022 ve 5502 sayılı Kanunlarla ilgili Tasarıya eklenen maddelerle yapılan düzenlemelerle, 5335 ve 5565 sayılı Kanunların ilgili maddelerinde yer alan paralel hükümlerin yürürlükten kaldırılmasını öngören bir düzenlemenin metne eklenmesi ve madde numarasının 5 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle,

- Yürürlüğe ilişkin 3 üncü maddesi; Tasarı metnine ikame edilen yeni maddelerin yürürlük tarihlerinin de düzenlenmesini teminen verilen bir önerge doğrultusunda değiştirilmesi suretiyle 6 nci madde olarak,

- Yürütmeye ilişkin 4 üncü maddesi, madde numarasının 7 olarak teselsül ettirilmesi suretiyle aynen,

kabul edilmiştir.

Ayrıca; metnin tamamı, kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller doğrultusunda redaksiyona tâbi tutulmuş, bu çerçevede Tasarının başlığı, metinde yapılan değişiklikleri yansıtacak şekilde değiştirilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Sait Açba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Sabahattin Yıldız</i>
Afyonkarahisar	Bursa	Muş
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Sekmen</i>	<i>Mehmet Zekai Özcan</i>	<i>Ahmet İnal</i>
İstanbul	Ankara	Batman
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Nuri Filiz</i>	<i>Muhsin Koçyiğit</i>	<i>Alaattin Büyükkaya</i>
Denizli	Diyarbakır	İstanbul
Üye	(Ayrışık ektedir)	Üye
<i>A. Kemal Kumkumoğlu</i>	Üye	<i>Kemal Kılıçdaroğlu</i>
İstanbul	<i>Birgen Keleş</i>	İstanbul
(Ayrışık oy yazısı ektedir)	İstanbul	(Ayrışık oy ekte)
Üye	(Karşı oy yazısı ektedir)	Üye
<i>M. Mustafa Açıkalın</i>	Üye	<i>Y. Selahattin Beyribey</i>
İstanbul	<i>Bülent Baratalı</i>	Kars
Üye	İzmir	Üye
<i>Mustafa Elitaş</i>	(Karşı oy yazım ektedir)	<i>Mikail Arslan</i>
Kayseri	Üye	Kırşehir
Üye	<i>Taner Yıldız</i>	Üye
<i>Muzaffer Baştopçu</i>	Kayseri	<i>Muharrem Doğan</i>
Kocaeli	<i>Mustafa Ünal</i>	Mardin
Üye	Konya	(Karşı oy ektedir)
<i>Gürol Ergin</i>	Üye	Üye
Muğla	<i>O. Seyfi Terzibaşoğlu</i>	<i>Osman Seyfi</i>
(Ayrışık oy yazısı ektedir)	Muğla	Nevşehir
Üye	Üye	Üye
<i>Cemal Uysal</i>	<i>Kazım Türkmen</i>	<i>İmdat Sütüoğlu</i>
Ordu	Ordu	Rize
Üye	(Ayrışık oy yazısı ektedir)	Üye
<i>Sabahattin Cevheri</i>	Üye	<i>M. Akif Hamzaçebi</i>
Şanlıurfa	<i>M. Ergun Dağcıoğlu</i>	Trabzon
	Tokat	(Ayrışık oy yazısı ektedir)

AYRIŞIK OY

Yurt Dışı Çıkış Harcı uygulamasının tarihi 1970 li yıllara kadar uzanmaktadır. O dönemde Dış Seyahat Harcamaları Vergisi uygulanmıştı. 1980 li yıllarda bu vergi kaldırılarak yerine Toplu Konut Fonu getirildi. Toplu Konut Fonu uygulamasının başarısız olması üzerine ise bundan vazgeçildi. 2001 yılında da Yurt Dışı Çıkış Harcı uygulamasına geçildi. Hükümet Tasarısının gerekçesinden bu uygulamanın da başarısız olduğu anlaşılmaktadır.

AB'ye aday Türkiye Cumhuriyeti'nin, vatandaşlarından yurt dışı seyahatlerinde harç almasını doğru bulmuyoruz. Ayrıca kamu görevlilerinin ödeyeceği harç bütçeden karşılanacaktır. Ama üzerinde kamu görevi olmamakla birlikte yaptıkları işler nedeniyle ülkemizi temsil konumunda olan kişiler ise harcı kendileri ödeyecektir. Bu da eşitliğe aykırıdır.

Bu nedenlerle Tasarıya katılmıyoruz.

M. Akif Hamzaçebi

Trabzon

Bülent Baratalı

İzmir

Kemal Kılıçdaroğlu

İstanbul

A. Kemal Kumkumoğlu

İstanbul

Kazım Türkmen

Ordu

Birgen Keleş

İstanbul

Gürol Ergin

Muğla

AYRIŞIK OY

08.02.2007 Perşembe günü Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen Yurt Dışına Çıkış Harcına ait düzenlenmiş bulunan Yasa Tasarısı sosyal boyutu ve sosyal getirisi bakımından adil olmamıştır.

Bu yasa tasarısının alt komisyonda daha sağlıklı ve daha geniş tartışılması için verdiğimiz teklif reddedilmiştir.

Ayrıca, bu yasa tasarısıyla elde edilen hasılatların amacına uygun kullanılmayacağı (Altyapı, Eğitim ve Sağlık hizmetlerinde kullanılmayacağından) aşikardır.

Bu nedenle bu yasa tasarısına karşı olduğumuzu belirtiriz.

12.02.2007

Muharrem Doğan

Mardin

Muhsin Koçyiğit

Diyarbakır

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

YURT DIŞINA ÇIKIŞ HARCİ HAKKINDA KANUN TASARISI

Yurt dışına çıkış harcı

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti pasaportu ile yurt dışına çıkış yapanlardan çıkış başına 15 YTL harç alınır.

(2) Yurt dışına çıkış harcının mükellefi, yurt dışına çıkış yapan kişilerdir.

(3) Çıkış tarihi itibarıyla son bir yılda altı aydan fazla yurt dışında ikamet edenler ve 7 yaşını doldurmamış olanlar ile yurt dışına ticari amaçla sefer yapan kara, deniz, hava ve demiryolu toplu taşıma ve yük taşıma araçlarının mürettebatından yurt dışına çıkış harcı alınmaz.

(4) Yurt dışına çıkış harcı; kara, deniz, hava ve demiryolu toplu taşıma araçları ile gerçekleştirilen çıkışlarda biletin düzenlendiği anda ve bilet üzerinde ayrıca gösterilmek suretiyle bileti düzenleyenler tarafından tahsil edilir. Harç tahsilatını yapan gerçek ya da tüzel kişiler bu şekilde tahsil ettikleri harcı, gelir veya kurumlar vergisi bakımından bağlı oldukları vergi dairesine bir beyanname ile bildirmek ve beyanname verme süresini takip eden üç gün içinde ödemekle yükümlüdürler. Beyannameler, her ayın bir ila onbeşinci ve onaltı ila sonuncu günlerine ait iki dönem için ayrı ayrı düzenlenir ve her ayın onbeşinci ve sonuncu gününü takip eden yedi gün içinde ilgili vergi dairesine verilir.

(5) Yurt dışında düzenlenen biletlere ilişkin vergi sorumluluğu, taşımayı yapan firmalara aittir.

(6) Biletin çıkış yapılmadan önce iptal edilmesi durumunda, tahsil edilen harç iade edilir.

(7) Bilet düzenlenmeyen durumlarda harç, makbuz mukabili tahsil edilir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

YURT DIŞINA ÇIKIŞ HARCİ HAKKINDA KANUN İLE ÇEŞİTLİ KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

Yurt dışına çıkış harcı

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti pasaportu ile yurt dışına çıkış yapanlardan çıkış başına 15 YTL harç alınır.

(2) Yurt dışına çıkış harcının mükellefi, yurt dışına çıkış yapan kişilerdir.

(3) Çıkış tarihi itibarıyla son bir yılda altı aydan fazla yurt dışında ikamet edenler ve 7 yaşını doldurmamış olanlar ile yurt dışına ticari amaçla sefer yapan kara, deniz, hava ve demiryolu toplu taşıma ve yük taşıma araçlarının mürettebatından yurt dışına çıkış harcı alınmaz.

(4) Yurt dışına çıkış harcı; kara, deniz, hava ve demiryolu toplu taşıma araçları ile gerçekleştirilen çıkışlarda biletin düzenlendiği anda ve bilet üzerinde ayrıca gösterilmek suretiyle bileti düzenleyenler tarafından tahsil edilir. Harç tahsilatını yapan gerçek ya da tüzel kişiler bu şekilde tahsil ettikleri harcı, gelir veya kurumlar vergisi bakımından bağlı oldukları vergi dairesine bir beyanname ile bildirmek ve beyanname verme süresini takip eden üç gün içinde ödemekle yükümlüdürler. Beyannameler, her ayın bir ila onbeşinci ve onaltı ila sonuncu günlerine ait iki dönem için ayrı ayrı düzenlenir ve her ayın onbeşinci ve sonuncu gününü takip eden yedi gün içinde ilgili vergi dairesine verilir.

(5) Yurt dışında düzenlenen biletlere ilişkin vergi sorumluluğu, taşımayı yapan firmalara aittir.

(6) Biletin çıkış yapılmadan önce iptal edilmesi durumunda, tahsil edilen harç iade edilir.

(7) Bilet düzenlenmeyen durumlarda harç, makbuz mukabili tahsil edilir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(8) Bu Kanun hükümlerine göre ödenen harç, katma değer vergisi matrahının hesabında dikkate alınmaz.

(9) Gelir İdaresi Başkanlığı; harca tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutmaya, harca ilişkin beyan dönemlerini, tahsilat tutarına bağlı olarak, aylık ya da üçer aylık dönemler itibarıyla tespit etmeye, harcın iadesine ve makbuz mukabili tahsiline ilişkin usul ve esaslar ile bu Kanunun uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(8) Bu Kanun hükümlerine göre ödenen harç, katma değer vergisi matrahının hesabında dikkate alınmaz.

(9) Gelir İdaresi Başkanlığı; harca tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutmaya, harca ilişkin beyan dönemlerini, tahsilat tutarına bağlı olarak, aylık ya da üçer aylık dönemler itibarıyla tespit etmeye, harcın iadesine ve makbuz mukabili tahsiline ilişkin usul ve esaslar ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

MADDE 2- 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanunun 8 inci maddesinin ikinci fıkrası “Bu Kanun uyarınca yetkili hastanelerden alınan sağlık kurulu raporları; Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından görevlendirilecek üç uzman hekimden oluşan bir sağlık kurulunca karara bağlanır. İhtiyaç halinde, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından aynı usul ve esaslar dahilinde birden fazla sağlık kurulu oluşturulabilir.” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 3- 16/5/2006 tarihli ve 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununun:

a) 28 inci maddesinin; ikinci fıkrasında yer alan, “... sözleşmeli personeline” ibaresi, “...sözleşmeli personeline, sağlık kurullarında ve fatura ile reçetelerin incelenmesi işlerinde çalışmak üzere Kurum dışından görevlendirilen tabiplere”, aynı fıkranın ikinci cümlesi; “sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfına dahil kadrolarda çalışan personel ile genel idare hizmetleri sınıfına asaleten veya vekaleten atanan ve Genel Sağlık Sigortası Genel Müdürlüğünde fiilen çalışan doktor ve eczacılara yapılacak ek ödemenin tavanı %700 olarak uygulanır”, üçüncü fıkrasının ikinci cümlesi “Bu şekilde çalıştırılacak olanlardan Kurumca

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

belirlenecek en fazla beş kişiye ödenecek ücret, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) bendine göre istihdam edilenlerin sözleşme ücreti tavanının beş katını, diğer beş kişiye dört katını, geri kalanlara ise üç katını geçemez ve bunlara bu fıkra da belirtilen ücret dışında herhangi bir ödeme yapılamaz” şeklinde değiştirilmiştir.

b) Geçici 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "yetkileri Kurum Yönetim Kurulu tarafından mülga kanun hükümlerine göre kullanılır." ibaresi, "yetkileri Kurum Yönetim Kurulu tarafından ilgili kanunların mülga hükümlerine göre kullanılır ve bu yetkilerden uygun gördüklerini Başkana veya ilgili birimlere devredebilir." şeklinde değiştirilmiş ve beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "birinci fıkrada belirtilen süre sonunda" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 4- 5502 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“Fatura ve benzeri belgelerin incelenmesi

EK MADDE 1 - a) Örnekleme yoluyla inceleme:

Sağlık hizmeti sunan gerçek veya tüzel kişiler ile kamu idarelerine ait döner sermayeli işletmelerin hizmet bedeli olarak düzenledikleri ve ödenmek üzere Kuruma (5502 sayılı Kanunla devredilen kurumlar dahil) gönderdikleri faturalar, genel sonuçlar verecek şekilde % 5 ilâ % 10 oranında örnekleme yoluyla incelenir. Bu inceleme sonucunda sağlık hizmeti sunan gerçek veya tüzel kişiler ile kamu idarelerine ait döner sermayeli işletmelerin incelenen döneme ait bütün faturalarına uygulanmak suretiyle ödenecek tutar tespit edilir ve buna göre ödeme yapılır.

Örnekleme yapılarak fatura incelemesi yöntemini kabul etmeyen gerçek veya tüzel kişiler ile kamu idarelerine ait döner sermayeli işletmeler, bu tercihlerini hizmet vermeye başla-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

madan önce ilgili kuruma yazılı olarak bildirir. Bildirimde bulunulmaması halinde örnekleme yöntemi kabul edilmiş sayılır. Örnekleme yöntemi kabul eden gerçek veya tüzel kişiler ile kamu idarelerine ait döner sermayeli işletmelerin sözleşme veya ilgili mevzuatı içinde sonuçlandırılmayan alacaklarına mahsup edilmek üzere incelemesine başlanmamış alacak tutarını geçmemek üzere Kurum tarafından uygun görülecek oranda avans ödemesi yapılır. Örnekleme yoluyla tespit edilen hata oranının tüm alacaklara teşmili sonucunda kalan tutarın ödenmesi dışında sağlık hizmeti fatura eden gerçek veya tüzel kişiler ile kamu idarelerine ait döner sermayeli işletmelere başka bir ödeme yapılmaz.

Örnekleme yöntemiyle yapılacak inceleme ve kontrol için kurum dışından tabip görevlendirilebilir. İhtiyaç halinde, 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebecilik, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununa tâbi meslek mensupları ile bağımsız denetim kuruluşlarına da yaptırılabilir.

Örnekleme yoluyla faturası incelenecek gerçek veya tüzel kişiler ile kamu idarelerine ait döner sermayeli işletmeleri belirlemeye, örnekleme oranını bu kişi ve işletmeler için birinci fıkrada yer alan oranlar arasında kalmak kaydıyla farklı oranlarda uygulamaya, fatura inceleme ve kontrolüne ilişkin diğer usûl ve esasları, Sağlık Bakanlığı ile Maliye Bakanlığının görüşlerini alarak düzenlemeye Kurum yetkilidir.

b) Elektronik ortamda inceleme ve saklama:

Kurum, uygun gördüğü sağlık hizmeti sunan gerçek veya tüzel kişiler ile kamu idarelerine ait döner sermayeli işletmelerden verdikleri hizmete ilişkin fatura ve benzeri belgeleri 4/1/1961 sayılı ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun Mükerrer 242 nci maddesine uygun olarak elektronik ortamda düzenlemelerini ve bunların dayanağı belgelerle birlikte elektronik or-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

tamda göndermelerini isteyebilir. Bu takdirde ilgililere yapılacak ödemeler bu belgeler üzerinde yapılacak incelemelere göre sonuçlandırılır. Elektronik ortamda belge düzenlenmesine, bu belgelerin saklanmak veya incelenmek üzere Kuruma veya belirleyeceği gerçek veya tüzel kişiler ile kamu idarelerine ait döner sermayeli işletmelere iletilmesine, bilgi aktarımında uygulanacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları Maliye Bakanlığının görüşlerini alarak belirlemeye Kurum yetkilidir.

Bu maddeye uygun olarak yapılan inceleme ve ödeme 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa uygun olarak yapılmış sayılır.

EK MADDE 2 - Maliye Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu ve 18/6/1992 tarihli ve 3816 sayılı Ödeme Gücü Olmayan Vatandaşların Tedavi Giderlerinin Yeşil Kart Verilerek Devlet Tarafından Karşılanması Hakkında Kanuna göre tedavi yardımı verilen kişilerin sağlık harcamalarını karşılamakla görevli kurumlar; sağlık yardımlarını karşıladığı sigortalı, iştirakçi, emekli ve diğer hak sahipleri için Sağlık Bakanlığına bağlı birinci basamak sağlık kuruluşları tarafından verilecek sağlık hizmetlerini doğrudan hizmet alımı sözleşmesiyle sağlamaya yetkilidir.

Sağlık Bakanlığı, sözleşmede belirtilen tutar karşılığında yukarıda belirtilen Kurumların sağlık yardımlarını karşıladığı kişilere bu basamak ve kuruluşlarda verilmesi gereken her türlü sağlık hizmetini sunmakla yükümlüdür ve sözleşmede belirlenen tutar dışında bu Kurumlardan ve sağlık yardımı sağlanan kişiden ayrıca bir bedel isteyemez.

Sözleşme ile doğrudan temin edilmesi öngörülen hizmetler için Kurumlara ayrıca fatura ve dayanağı belge gönderilmez.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 2- (1) 29/6/2001 tarihli ve 4705 sayılı Yurt Dışına Çıkışlardan Harç Alınması ve 4481 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 3- (1) Bu Kanun 1/1/2007 tarihinde yürürlüğe girer.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bu basamak kapsamında sağlık hizmeti verilecek kişileri ve sağlık hizmetlerini belirlemeye, bu basamaktan ikinci basamak sağlık kurum ve kuruluşlarına yapılacak sevkın usul ve esaslarını belirlemeye, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Sosyal Güvenlik Kurumu müştereken yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 5- (1) 29/6/2001 tarihli ve 4705 sayılı Yurt Dışına Çıkışlardan Harç Alınması ve 4481 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 34 üncü maddesi ve 26/12/2006 tarihli ve 5565 sayılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 30 uncu maddesinin 10, 13 ve 14 numaralı fıkraları yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 6- (1) Bu Kanunun;

- a) 1 inci maddesi yayımını takip eden ay-başında,
- b) 2, 3, 4 ve 5 inci maddeleri 1/1/2007 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,
- c) Diğer maddeleri ise yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Yürütme

MADDE 4- (1) Bu Kanun hükümlerini
Bakanlar Kurulu yürütür.

Yürütme

MADDE 7- (1) Bu Kanun hükümlerini
Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı V.

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Millî Savunma Bakanı V.

C. Çiçek

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı V.

M. H. Güler

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

A. Koç

